

ДѢЛО

Выходитъ во Львовѣ ще Вторника, Четверга и Суботы кромѣ русскихъ святыхъ о 5-й год. поп. Литер. додатокъ „Библиотекѣ найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. аркушѣ каждого 15-го и послѣдняго дня каждого мѣсяца. Редакція „Администраціи“ подѣ Ч. 44 улицы Галицка. Рукописи задерживаются лишь на попередне застереженіе. Оглашенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. отъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надбелане“ по 20 кр. а. в. Рекламы неопечатаны вольны отъ порта. Редакція и кератры принимаютъ: У Львовѣ Адм. администрація „Дѣла“. У Відня Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Fischgasse 10; Rudolf Mosas; F. A. Richter Co., Singerstrasse 11 а.; В. Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vo. Nibelungengasse 4. Въ Парижѣ Agence Havas. Въ Берлинѣ, E. L. Daube & Co. Въ Варшавѣ Agence Navaa. Въ Москвѣ Редакція „Кіевской Старини“ въ Москвѣ, почтовой уряды и „Газетное Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Державинская ул. д. Ралли 9.

Предплата на „Дѣло“ для Австріи: для Россіи: въ цѣлый рокъ . . . 12 р. на цѣлый рокъ . . . 12 р. на пѣть року . . . 6 р. на пѣть року . . . 6 р. на четверть року . . . 3 р. на четверть року . . . 3 р. съ дод. „Библиотекѣ“: съ дод. „Библиотекѣ“: на цѣлый рокъ . . . 15 р. на цѣлый рокъ . . . 16 р. на пѣть року . . . 8 р. на пѣть року . . . 8 р. на четверть року . . . 4 р. на четверть року . . . 4 р. на самѣ додатокъ: на самѣ додатокъ: на цѣлый рокъ . . . 5 р.— на цѣлый рокъ . . . 5 р. на пѣть року . . . 2-60 на пѣть року . . . 2-60 р. Для Закарпатя, окрѣмъ Россіи: на цѣлый рокъ . . . 15 р. на пѣть року . . . 7-50 р. на четверть року . . . 3-75 р. съ дод. „Библиотекѣ“: на самѣ додатокъ: на цѣлый рокъ . . . 19 р. на цѣлый рокъ . . . 6 р. Подьякое число коштуе 12 кр. а. в.

Съ днемъ 1 (13) липня зачався III. четверть року сегорѣчного видавництва „Дѣла“ и „Библиотекѣ найзнаменитшихъ повѣстей“. Просимо поскорити съ присылкою заглостей и дальшой предплаты, чтобы въ экспедиціи не потребовала послѣдовати перерва!

Ново приступающій Вп. предплатники „Библиотекѣ найзнам. повѣстей“ обѣтанута даромъ початокъ зачатой повѣсти П. Тургенева „Бѣтхи и сыны“.

Нова повѣст. „Торговля Народна“.

Доля каждого народа зависитъ отъ него самого. Чѣмъ больше активнѣе народу, тѣмъ скорѣе побѣдитъ, ровной и тѣмъ больше его сила. Пассивный народъ отграютъ въ исторіи нѣкому або дуже незначну роль, и служатъ вычайно за грубый материалъ до ровою и силѣ другихъ. Пассивнѣе ровнаея смерти организованы національных... Лишь разумный и живый трудъ надъ собою двигаетъ народы и вперуаче имъ силу и будучность, — тожъ именно мы Русины не повинны анѣ на хвалюку оставати въ работѣ нѣ на одномъ колѣ... Страшный ворогъ передъ нашими порогами, ворогъ большій отъ Татарина, — то и ужда!... Противъ нужды за слабой багнеты, за бесильной права; одна дѣлать и господарнѣе якъ въ поодинокой ролѣ, такъ и въ цѣломъ народѣ призбирае той силы, що зможе побѣдити ворога, — а та сила, се промыслѣ народный, що маючи основу не тѣлько экономичну, але разомъ и народно-моральну, въ невломаной вѣрѣ въ будучу долю спѣлну въмѣ народамъ, стоить якъ твердый сторожъ на стѣнѣ, слѣдючи каждой хвилѣ и каждого руху для супокою загального. Торговля-жъ мае найвиднѣйше мѣсце въ промыслѣ... Торговля у насъ реальне дѣло... Мы не станемо такъ довго повнолѣтними, доки наша праця иде въ чужу скриню, доки мы будемо богачувати другихъ...

Тыми гадками переналася патриоты Бережанщаны и звязавшия въ Комитетъ для заснованя повѣстови „Торговля Народна“ въ Бережанѣхъ, кажутъ: До праць, до дѣла, Братя Земляки, и звѣдичеными силами! Якъ читаемо въ „Оговѣ“ комитету, „Народна Торговля“ въ Бережанѣхъ мае бути „родною донькою Львовской „Нар. Торговля“, обѣ мають спомогатися и жити собильнымъ житьемъ“. „Оговѣ“ доказуе, що въ Бережанѣхъ, осереду 3 повѣтѣвъ политичныхъ а 6 судовыхъ, 10 мѣсточекъ и 300 громадъ съ 237.000 мешканцѣвъ, „Народна Торговля“ мае

повну рацію быту. Комитетъ отже ровпочавъ свою дѣяльнѣе въваньемъ Русинѣвъ, передовѣмъ въ повѣтѣвъ Бережаньского, Подгаецкого и Перемышляньского, чтобы найдальше до 1 л. версныя завяили на руки д-ра Савчака въ Бережанѣхъ, съ кѣлько удѣлами хотять приступити до „Торговля“. Одинъ удѣлъ выноситъ 10 ар., а уплатити его треба до 1 л. жовтня с. р. бодай половиною, т. е. 5 ар. и 1 ар. вписового, а другу половиною 5 ар. до 1 л. сѣчня 1887 р. Коли вбереса деклараций на 500 удѣловъ, т. е. на 5.000 ар., будуть скликаны въ первой половинѣ версныя Загальныя Зборы, одобратъ статутъ уложеный на основѣ статута Львовской „Нар. Торговля“, и выберуть варидъ. Дѣловодца и другы факховы силы обовязалася доставити львовскы „Торговля“.

Мы възъ овыя стороны, солидаризуемъсь вповѣстѣ „Оговѣ“ Комитету, поки-що якъ найгорѣчѣе поручаемо патриотичный подвигъ Бережанцѣвъ уважѣ и опѣчь всѣхъ Русинѣвъ.

Отвѣтъ въ справѣ фонда вдовичо-сирѣтского.

„Дѣло“ подаючи въ ч. 65 справовданье въ засѣданя комисіи фонда вдовичо-сирѣтского въ дня 14 (26) червня с. р., вгадало такожъ промовъ внесенье, яке и бувъ поставивъ що до отобрания сумы 75.000 ар. въ Общого рѣш.-кред. Заведеня, а годячыся на се внесенье, докоряло комисію, що его не приняла.

Крыл. Бѣлецкій, предсѣдатель комисіи фонда вдовичо-сирѣтского, прійшовъ до дивно го заключеня, что статья „Дѣла“, похваляюча мое внесенье а докоряюча комисію, мусѣла бути написана по моему „поводу“! Стаючи отже въ оборонѣ большости комисіи и отповѣдаючи нѣбы „Дѣлу“, ударивъ днѣ въ ч. 67 „Мира“ подѣ именовемъ комисіи всею силою на мене и подѣвѣ равнѣ вакыды, котры мою честь въ высокѣмъ степени дотыкають. Се письмо Впр. Предсѣдателя прикро мене вдарило. Напередъ суть вроблены тамъ вакыды неоправданы, потому выйшли они въ той стороны, де повинны были мене лѣпше знати, и въ отки я того нѣколи бувъ-бы не надѣвася.

Хотай се для мене священника дуже немало вдавати въ полемикѣ съ священникомъ, однакжъ въ оборонѣ своия чести мущу спростувати учиненій менѣ вакыды. Для лѣпшого выясненя рѣчи подамъ напередъ въ коротцѣ цѣлу основу моего внесенья.

На вгаданомъ засѣданю комисіи предложивъ о. Грабинскій справовданье о своѣй дѣяльности на загальномъ зборѣ делегатѣвъ Общого рѣш.-кредит. Заведеня, о своихъ стараняхъ що-до отобрания 75.000 ар., о финансовѣмъ

станѣ той институту, а въ кѣнци завяивъ, що збѣставъ выбранный до управляющего совѣта Заведеня, и вачутовавъ комисію, чи мае сей выбѣръ приняти. Члены комисіи принали съ подякою се справовданье и були за тѣмъ, чтобы о. Грабинскій вступивъ въ управл. совѣтъ и старався тамъ дальше о зверненье вдовичого капитала.

Однакжъ что до сего послѣдняго я бувъ отѣмнѣной гадки, котру и высказавъ передъ комисію. Именно представивъ я: що такъ Загальныя Зборы отпоручивъ клира якъ и комисію фонда вдовичого вже отъ многихъ рокѣвъ домагаются отъ Заведеня зверненя грошей, але завѣгды надармо; що Заведенье не звертаетъ на тѣ домаганя найменшой уваги, и просто не хоче отдати грошей, бо коли-бы было мало добру волю до того, то могло се легко учинити минувшого року, коли одержало въ Россіи такъ велику заповогу; — отже и нашъ теперѣшній лагѣднѣ допрошуваня черевъ о. Грабиньского не будутъ мати напевно нѣякого успѣху. Чтобы фондъ вдовичий одержавъ свои грошѣ, мусѣтъ комисіа выступити съ большѣ рѣшучими мѣрами противъ Заведеня, — а се повинна комисіа тѣмъ большѣ учинити, що Заведенье не може нѣякъ остаятися, мусѣтъ упасти, а въ его паденьемъ ирпалали-бы нехибно и грошѣ фонда. На доказъ того высказавъ я лихій станъ Заведеня и невозможнѣе его удержаня изъ самого билансу. Я подѣвѣ, что Заведенье утратило надъ миллионъ своего матку, що выплывува въ Россіи заповога въ сумѣ 1,180.000 ар. ровминулася, не подвинувши Заведеня до нового житя; Заведенье не поднимаетъ же отъ довшого часу нѣякихъ большыхъ операцій финансовыхъ и навѣтъ не въ силѣ ихъ поднати, бо не мае потрѣбныхъ капиталѣвъ, а новой заповоги въ Россіи вже болше не одержитъ, анѣ у своихъ не отыскае довѣрія; оно выказуе вже по уваженю Михалка (отже при упорядкованыхъ вже отнѣсинахъ) дефицитъ въ сумѣ 73.000 ар. и выдае рѣчно надъ 40.000 ар. на администрацію, — отже выказуе ровходу болше якъ доходу. Въ виду того я напиривъ, чтобы комисіа старалася отобрати якъ найскорше грошѣ фонда, бо коли справа проволочеся, тогды готовъ фондъ вдовичий цѣлу суму 75.000 ар. стратити. Я поставивъ отже такъ внесенье: 1) Комисіа фонда вдовичого заждае отъ Заведеня рѣшуче або зверненя вложеной тамъ сумы 75.000 ар., або бодай перемѣны ихъ на книжки сдѣланыя и сплачуваня ихъ ратами; 2) Коли-бы Заведенье откавалося отъ того, уасться комисіа до Преосв. Митрополита яко покровителя фонда съ просьбою, чтобы отнѣсся до намѣстництва, щобъ оно (опѣкуючыся всема фондами сирѣтскими) з мусило Заведенье до

сплаты вдовичихъ грошей, а хотий-бы се (въ бракѣ иныхъ способѣвъ) и черевъ ликвидацию Заведеня наступити мало.

Цѣла комисіа высказала однодушныя свое бажанье, чтобы фондъ вдовичий могъ чѣмъ скорше отобрати свои грошѣ. Однакжъ денкимъ членамъ комисіи выдалося, что указанныя мною средства не доведуть до цѣли. Они выказували, что Заведенье не може послѣ статута отдати вдовичихъ грошей, ажъ поки не дойде до своего власного резервового фонда въ сумѣ 150.000 ар.; что вправдѣ звернуло оно минувшими роками денкамъ основателямъ ихъ капиталы ваступаючи ихъ иншими капиталистами, але намѣстництво дало за то Заведеню острый выговеръ и загрозило ему ровняваньемъ, коли-бы товъ повторитисъ мало; что намѣстництво не може амусити Заведеня до звороту вдовичого капитала, ало подтвердило статутъ Заведеня на подѣставѣ вложенного основного фонда въ сумѣ 150.000 ар., въ котру входило и 75.000 ар. вдовичого фонда; что ликвидациѣ була-бы и для самого Заведеня и для вдовичого фонда некористно.

Съ денкими изъ тѣхъ выводовъ и негодивси, но денки выводы указували на дѣйствн трудности. Именно не годився я на то, чтобы намѣстництво могло зборонити Заведеню выплату вдовичихъ грошей и замѣну ихъ на иншого основателя, бо коли-бы такій поступокъ Заведеня бувъ дѣйствнымъ нарушеньемъ статута, то было-бы намѣстництво вже въ попередныхъ случаяхъ Заведенье ровнявало. Я уважавъ сей мотивъ лишь простымъ выкрутомъ Заведеня, — и справдѣ дѣвнѣея я опсала отъ одной высокопоставленной особы, котра въ сѣй справѣ добре poinformована, что намѣстництво не тѣлько не робило-бы нѣякихъ перепонъ, але приняло-бы дуже радо зверненье Заведеньемъ вдовичихъ грошей! Такъ само не могло мене то переконати, дѣлячого бы ликвидациѣ мала бути некористно; бо коли сконстатовано, что Заведенье мае болше ровходу якъ приходу, то уважавъ я, чоловічкѣ неаховый, скору ликвидацию користнѣйшою и для самого Заведеня и для интересованныхъ тамъ людей. По моймъ гадцѣ могли-бы люде, вложивші тамъ свои капиталы, отже и фондъ вдовичий, нынѣ бодай якусь часть своихъ грошей отобрати, а по якыхъ 10 лѣтахъ не одержатъ нѣчого. Найтруднѣйшимъ было пытанье: чи намѣстництво може законно амусити Заведенье до зверненя грошей? Гадки правникѣвъ суть въ тѣмъ вглядѣ подѣлѣнѣ. Однѣ мовлатъ, что не може амусити, бо подтвердило статутъ на подѣставѣ основного фонда, въ котрый входили и грошѣ вдовичий; другы зновъ кажутъ, что намѣстництво подтвердило вправдѣ статутъ Заведеня съ тѣмъ, щобъ

ПРОМОВА

проф. унив. д-ра С. Стоцкого въ юбилей Осипа Федьковича.

Мало ще е Русинѣвъ на Буковинѣ, що отчувають належито велику важность вынѣшого нашего свята, велике его значенье въ житю буковиньской Руси; а богато ледва чи и догадуеся, що у насъ сегодня велике, превелике народне свято! Тай не даво! Зрозумѣти се можуть тѣлько люде съ цѣлковито выобразованымъ почутьемъ народнымъ, люде, що прійшли вже до самопознаня народного, що отрасяли съ себе оковы духового работя, на котрыхъ видно слѣды поустуны и приваки освобѣднѣшого духа XIX. вѣку; однымъ словомъ: люде отродивши-ся национально. А такъ люде у насъ ще мало, дуже мало. Тамъ на буковиньской Русинѣ не дуже такъ давно, якъ лѣто зорѣта.

Правда, минуло вже 25 лѣтъ, якъ въ перше почула буковиньская Русь свое родне слово зъ устъ Осипа Федьковича, слово, котре на отѣлокъ сильне, шире и нѣжне, що могло-бы здѣеся и кажиѣе порушати; но, якъ видно — 25 лѣтъ непереставной словесной праць одного або навѣтъ и двоухъ людей не досытъ, чтобы пробудити и оживити вѣсною надеждою прабитю, заумерлу народность. Тамъ, де та народность, якъ у Галичанѣ и на Украинѣ, була вже по части пробудилася зъ вѣкового оны, — тамъ понесолооъ милозвучне и солодке слово Осипа Федьковича повною струєю; тамъ оно причарувало и зацѣляло любовию до руской мовы не одно сердце, тамъ оно окрѣпило ту любовь, розбудило нове житие литературы и народне, и тому то цѣлѣтой тамъ у насъ такъ високо имя нашего юндала. А у важный юндалѣ бути задоволенымъ, что горсточка людей зобралася сегодня отдати честь его трудамъ на народнѣй навѣ, и загрѣтися его мо-

гучамъ словомъ до праць на той навѣ, на котрой отъ першій почавъ сѣяти животворне зерно; мы мусимо радѣти, что то зерно принесло уже оякитакій плодъ, та что наша нива нынѣ вже не лѣжить обломомъ; мы мусимо вѣшатася, что буковиньская Русь починае оживати, отроджуватися. Коли отже въ Галичанѣ и на Украинѣ привязуеся до трудѣвъ Осипа Федьковича, тѣхъ правдивыхъ перелѣ неопѣненой красы нашей литературы, величезне значенье поддѣржания и окрѣпленя отродившо-ся идеи народной, то у насъ отъ ихъ животворною силою на вѣки буде виватно отродженье буковиньской Руси. Такимъ способомъ мы нынѣ не тѣлько отдаемо заслужену честь 25-лѣтнимъ трудамъ Осипа Федьковича и величезно великого нашего поэта и писателя, но обходимо велике свято отродженя нашего народу, до котрого отъ першій поклявъ могуучу, сильну, вѣковѣчну подѣвалю — рѣдне о слово. Тому то у насъ сегодня велике, превелике свято народне — празникъ национального отродженя буковиньско-руской народу.

Щобы-жъ зъ одной стороны отдати принадлежу честь заслугамъ Осипа Федьковича около движенья и оживленя руской литературы въ загалѣ, а заснованя ея на Буковинѣ въ особеннѣости, а зъ другой стороны годно звелѣчати наше отродженье звязане съ его дорогимъ намъ именемъ, думаю, что годится якъ-разъ въ сѣй святоной хвилѣ перейти бодай побѣжно цѣлымъ розвоѣ духового житя буковиньско-руской народу, отъ часу прилученя Буковины до Австріи ажъ до нашихъ часѣвъ, предотавити собѣ въ живыхъ краскахъ поодинокой фазы сего житя, доперва тогды выступитъ локравнѣе передъ насъ величезный образъ нашего юндала, что першій приложивъ рукъ до величавой будовы родной святинѣ, тогды порозумѣемо лучше велике значенье его исьмѣнныхъ трудѣвъ для буковиньской Руси, тогды мы побѣемо такожъ, чому на Буковинѣ мало ще такыхъ Русинѣвъ, якъ нашъ юндалѣ.

Въ 1775 р. зѣотала Буковина прилучена до Австріи. Станъ тогдышного ея духовного житя, а вглядю духового житя обохъ ея народѣвъ, бувъ такъ низкій, что и цѣлы першій деоатки австрийского панования не були въ силѣ дѣвнуги его значно напередъ и зближити Буковину въ культурнѣмъ вглядѣ съ другими провинциями австрийской державы. На цѣлой Буковинѣ не было нѣ одной школы¹⁾, котра бы заслужувала на се имя, хибѣ что по монастырахъ, котрыхъ тогды было 9 въ сѣмъ маленькомъ краю 45 мужескихъ, а 9 жѣночыхъ, учили монахи, что самѣ мали дуже нужденье²⁾ и то лишь церковне образованье, читати церковный книги та сѣбвати церковный налѣвы, чтобы приспособити дякѣвъ. Навѣтъ паны та боаре не могли своимъ дѣтямъ за для недостатку отповѣднѣныхъ оякъ подати якогосъ высшего образованя и оно ограничалося лишь на науцѣ читаня, писаня та початкового рахованя. Темнота залгала цѣлый край, а рука въ руку съ темнотою вышло пильнѣство, неморальнѣе, грубѣ обычаѣ³⁾. Поны, котры были-бы покляканы дѣвнуги тему маю зъ низького упадку, були самѣ якъ найменше до того способны⁴⁾, они не воѣ знали навѣтъ читати и писати.

Дѣвнуги Буковину зъ такого низького стану культуры була се трудна и велика задача

¹⁾ Див. „Hauptbericht und Statistik über das Herzg. Bukowina für die Periode v. J. 1862 bis 1871“, herausg. v. der Bukowinaer Handels- und Gewerbekammer. Lemberg 1872. стр. 382.

²⁾ Див. тамъ-же.

³⁾ Див. Bidermann: „Die Bukowina unter österreicherischer Verwaltung.“ Lemberg 1879, стр. 36. Порѣви. „Памятная книжка Гр. Ив. Куччанка.“ Львовъ 1880, стр. 1. 14.

⁴⁾ Див. „Hauptbericht“ стр. 382. Порѣви. Helfert: „Oesterreichische Volksschule.“ Prag 1860. т. I. стр. 72. и Bidermann: „Die Bukowina“, стр. 70.

австрийского уряду. Цѣсарь Юозѣ II, сѣй наибольшій добродѣй народу руской въ Галичанѣ, котрого добру память въ рускихъ сердцахъ нѣкто не годѣвъ стѣрти, переконавшюю наочно 1783 р. о такъ нужденнѣмъ положеню Буковины, приказавъ ген. Силеньому завести примужъ школьный и закладати всюду народны школы, котры мали на цѣлы шарины нѣмецкыи, а при тѣмъ не запедбати и волооккого языка. На учителяѣвъ были покляканы люде зъ Угорщаны и Семгороду. Про Русинѣвъ и не згадувавъ ген. Силени; днѣ навѣтъ не знавъ, чи они е на Буковинѣ, такъ что лѣкѣвъ незнамый намъ комментаторъ⁵⁾ реформѣ школьныхъ Силенього чувовъ обовязанымъ вгадати и про нихъ, и цѣкаве, что днѣ Русинамъ выставляе далеко користнѣйше свѣдоцтво, якъ Волохамъ. Оякъ каже имено, что Русины оуть вправдѣ менше розвинены духово якъ Волохи, но также менше подѣтуный и оброблюють землю съ болшею вытравалостею, якъ Волохи. Такъ якъ ген. Силени, такъ само и ген. Енценбергъ не звертавъ уваги на Русинѣвъ. Положити ту обставину можна бы хибѣ ихъ упередженьемъ, что Буковина, отлучена отъ Молдавии, повинна бути волооска. Декотры кажутъ зновъ, что тогды Русинѣвъ на Буковинѣ такъ якъ-бы не было⁶⁾. Я не стану збивати сен ложной науки, бо завело-бы мене се за далеко; оякую тѣлько, что абы и якъ гордали нашъ противники, что Русинѣвъ на Буковинѣ не было, они не въ силѣ уютотити передъ историчными свѣдоцтвами, что воѣ якъ одно промовяють въ нашу корысть. Но така вже наша доля, что насъ всюду не добачають.

Все-жъ таки появилося на Буковинѣ кѣлько школъ, котры, якъ бы они не були, чи нѣмецкыи, чи волооскыи, несли свѣтло въ тему маю; року 1792 було вже ихъ 32. Чтобы зновъ запобѣгчи легковажному ординаваню священнѣвъ, заснова-

⁵⁾ Див. Bidermann: и. д. стр. 75.

⁶⁾ Див. Hauptbericht стр. 382.

оно мало основний капіталъ въ сумѣ 150.000 ар.; але самъ ще не сказано, щоби оно не мало права вглядѣти въ той капіталъ, а отбисуючись фондами сирѣтскими, вкладати въ Заведення зверхнии вдовичать грошей, котрѣ не мають тямъ достаточномъ обсягомъ, и замѣняти на иншій капіталъ, если Заведення дальше виступати тече. Мѣняи въ комисіи валили. Коли-жъ въ кѣнди и синдикъ фонда вдовичаго прихилили до першоу гадки правникоу и высказали, що намѣстництво не може змусити Заведеня до выплаты вдовичать грошей и що ликвидация Заведеня мала бы бути для фонда некористною, то сталося, що всѣ прочіи члену комисіи узнали вказаній мною средства несправныи, не признали моего вношеня и рѣшили, щоби о. Грабянскій старанся въ Заведеню въ добрый способъ о зверхнене вдовичаго капіталу. Однакомъ я стоялъ при своемъ вношеню: разъ да того, що и не вѣривъ въ добрый способъ у Заведеня, а потому бувъ я томъ гадки, що въ браку иншихъ средствъ и въ виду грошачого незначительства треба пробувати хотѣи-бы и неволимъ шевыть средства, котрѣ дають ще якусь надѣю на успѣхъ.

Такий есть цѣльмъ ходъ моего вношеня. Я не ручаю, чи мое вношене дошло-бы напекно до цѣли, — а далекий и отъ того, осуджати противу гадку другихъ членовъ комисіи, бо плану перекопанне каждого, а впрочѣмъ не маю повной певности, чи и мое вношене мало-бы успѣхъ. Коли-жъ поставити я свое вношене, то да того, бо я бувъ увѣренный, що тымъ прилежнуе найдѣше справѣ фонда.

Представивши образъ своего вношеня, переходжу до закидывъ, зробленихъ менѣ Вар. Председателемъ комисіи.

Напередъ робить менѣ Вар. Председатель певный родъ закиду въ того, що и въ загалѣ поставивъ свое вношене. Вар. Председатель мовить дословно такъ: „О. Стефановичъ не числячи съ тымъ фактомъ, що вдовичій фондъ, въ мыслѣ ухвалы загалнаго соборна, съ сумою 75.000 ар. яко основатель до Общого рѣдн. кред. Заведеня приступивъ, не увагляючи дальше кроковъ, подѣланныхъ въ р. 1879 о стигнене того капіталу, началъ изъ биланса Заведеня за текуцій рѣкъ приводити дані о дефицитѣ, о коштахъ администраціи и то 10-лѣтнихъ, и не поставивши никакого положительнаго вношеня, предложивъ, у датися въ той справѣ до Всевѣдѣльхъ. Ординаріатѣмъ, въ чѣмъ впрочѣмъ такъ изъ стороны одного члена комисіи, якъ такожь отъ самого председателя оставъ поддержанный. Въ кѣнди домагаюся о. Стефановичъ настѣйчию, щоби комисіи, въ способѣ намъ бланше неопаченый, споводовала ликвидацию Общого рѣдн. кред. Заведеня...“

На се отповѣвъ, що анѣ въ давній ухвалѣ загалнаго собору отпоручивъ клира, анѣ въ крокахъ починенихъ комисіею въ р. 1879 у намѣстництва що-до стигненя вдовичаго капіталу, анѣ въ подобныхъ старанияхъ комисіи у самого Заведеня — не могу додати причины, длячого мое вношене мало-бы бути не на мѣдѣ. Се правда, що вдовичій фондъ ухвалено Загалнымъ Собору отпоручивъ клира приступивъ съ сумою 75.000 ар. яко основатель до Общого рѣдн.-кред. Заведеня (додамъ: коли вже тѣ грошѣи были въ Заведеню, и пѣла инѣшнихъ аргументовъ, такомъ не можна было вже ихъ отбрати!?)

но 1786 р. школу питомцевъ (Clerical-Schule), котра мала на цѣли по крайній мѣрѣ защепити въ нихъ не легковажене ихъ будущего отапу. Въ першихъ двухъ лѣтахъ было въ нѣхъ 15 кандидатѣвъ духовнаго отапу; 12 лѣтъ побѣйше было ихъ вже 54, а межѣ ними на двою противникамъ о половину больше!) Русинѣвъ. Наколя-бъ тѣ школы были дальше правильно розвивалися, были бы принесли великій хосенъ и народоу русокому. Но ворогъ людскости не спитъ; не задого по несеню войсковой администраціи и по прилученю Буковини до Галичини прійшла народній школы подъ управу галицкой губерніи. Рѣвночасно истушила реакція противъ Иосифовыхъ реформъ, котра въ Галичинѣ не ограничила лоялн на экономичнѣмъ поднволеню шляхтѣ подданого мужицтва, во дооглула и другои оторони мужицкихъ интересовъ — оторони моральной. И въ томъ вглядѣ отаравоу Иосифъ зблѣнитъ надынъ, подъ котрыми мужикъ стогнавъ, — реакція же вдоволала бажанымъ шляхты, а тѣ бажани, (якъ мы се видимо въ книжѣ: Betrachtungen über die Verfassung von Galizien, die Ursachen seines Verfalls, und die Mittel dem Lande wieder aufzuhelfen. Aus dem Polnischen übersetzt. Zweite Beilage до книжки: Magna Charta von Galizien, oder Untersuchung der Beschwerden der galizischen Adels polnischer Nation über die österreichische Regierung. Jassy 1790 стр. 333—335), были лоял и короткѣ:

„Рѣдництво е одиосенкымъ окарбомъ Галичины. Черезъ зрѣванне войхъ становъ, черезъ доущенне простого народу до войхъ почетіи, и черезъ розпочате цивилизоване и осидѣльства рѣдництво тратитъ якъ найбільше. Смызъ мужика збуває на оное назначенне; забуває, що бытъ одобов для плуга, и починае мыслати надъ оспособами, якъ бы оубъ отанъ подымоштити. Батько его, пѣрванымъ такими пустыми мрѣями, марнуе оубъ настокъ на выхаванне сына и черезъ то отають оба неистрѣбнымъ

— але та давня утвала клира зовсѣмъ не перешкадала мену вношеню. Ажко-жъ той самъ клиръ на послѣднѣмъ Загалнымъ Соборѣ отступивъ отъ своего першоу ухвалы, узявъ умищѣнне своего капіталу въ Заведеню неопаченымъ, и высказавъ рѣшучо свое волю, що тече вложеный капіталъ въ Заведеня отбрати! Мое вношене отже не противилося зовсѣмъ воли клира, але власне было въ его дусѣ поставлене и вѣрвало до того, чого воля нашъ клиръ такъ горачо бажила. Впрочѣмъ я домагаюся только того, до чого и теперѣшня комисіи стремитъ, а предлагати лишь бланше рѣшучѣ мѣры, такъ якъ давній мѣрѣи не валили цѣльмъ недостаточными. Я знаю дальше и то, що вже въ р. 1879 завбавало намѣстництво комисіею фонда, щоби вынесла справу вложеня вдовичать 75.000 ар. до Заведеня; але на чѣмъ оно сибѣчалосъ, намъ досе не вѣстимо. Мы не знаемо на певно, о сколько намѣстництво надъ тою справою застановилося, чи дошло оно въ томъ вглядѣ до якого результату, чи высказало оно остатне слово що-до своего компетенціи рѣшати въ той справѣ, — инакше сказавши: чи розвизало оно вже то пытанне, чи може або не може жадати правно отъ Заведеня зверхненя вдовичать грошей? Въ виду того, що намъ все те не вѣстиме, мало мое вношене на цѣли побудити намѣстництво до остатнаго розвизаня сего пытаня (наколи оно ще не розвизане), а евентуально до скорон акціи въ користь нашего фонда. Я хотѣвъ, щоби стало намъ вже разъ ясно: чи одержимо нашѣ грошѣи, або чи можемо вже на нихъ поставити хрестикъ! Пытаюся теперъ, чи мое намѣренне было неспѣдне съ намѣреними комисіею въ р. 1879?

Вар. Председатель мовить ще въ вышше наведеныхъ словахъ, що я „непоставивъ инѣкого положительнаго вношеня“, що домагаюся „настѣйчию“ ликвидацию Заведеня а до того „въ способѣ бланше неопаченый“. — Менѣ видается, що каждый, перечитавши мое повыше справоданне въ дотычного вѣдѣданя комисіи, побачитъ, що я поставивъ тамъ дуже „положительне“ вношене (котре и въ протоколахъ комисіи занисане). Впрочѣмъ, коли-бъ и бувъ „не поставивъ инѣкого положительнаго вношеня“, въ чѣмъ-жежъ поддержували мене (якъ самъ Вар. Председатель каже) и одинъ членъ комисіи и самъ Вар. Председатель? И ликвидация Заведеня не домагаюся и „настѣйчию“. Менѣ зовсѣмъ не ходило о ликвидацию Заведеня, — най оно собѣ съ Богомъ истнуе, коли мая сила до того, — менѣ ходило о то, щоби оно зверхнуло вдовичъ грошѣи. Ликвидация домагаюся и лишь на тогды, коли-бъ уже не было иншого способу отбрати нашѣ грошѣи. — Що зновъ до способу ликвидации, котрый по словамъ Вар. Председателя манъ бы бути мною „бланше неопаченый“, то думаю, що и его въ своемъ вношеню досыте ясно означивъ, — я вказавъ именно, щоби правительство, зрѣвнившѣ отбрании вдовичать грошей, приступило въ крайности до ликвидации Заведеня, наколи-бъ Заведенне не могло або не хотѣло грошей зверхнути.

Дальше закидуе менѣ Вар. Председатель, що коли у мене була „добра воля“ служить фонду, то и повиненъ бувъ приняти отъ комисіи выборъ делегата на Загалный Соборъ Заведеня. — На се отповѣвъ. Выборъ делегата отбываюся въ комисіи два разы, и оба разы высказавъ я ясно причины, за для якихъ выдѣ державы тягаромъ. Смызъ добавши выхаванне по надъ собѣи отанъ, не пертае вже до рѣдництва, батько змарнувавши оубъ настокъ не годенъ вже его поправити. Черезъ то тратитъ рѣдництво чымъ разъ больше; бо коли поспѣльство буде доущенне до загалныхъ прерогативъ, то зменшитосъ чысло рѣдникѣвъ, а шляхта, котрой тяжко забути оное покривдженѣи привилей, не зблѣхнуевоу зовсѣмъ зменшеньемъ мужицтва. Цивилизувати народъ значить просвѣтити его, щоби мѣгъ познати свои недостатки и несовершенство, бо и подъ наиблагѣйшимъ законодательствомъ отанъ мужицкѣи не може бути пріятнымъ, коли бачитъ надъ собою щаслившихъ. А монархія, въ котрой каждый образованый чые, що прарада отворила его рѣвнымъ съ другими, тратять пооба мои гадки грунтъ подъ ногами. Революция у Франціи повинна тутъ каждому монарху служити яко пересторога.“

Треба признати, що польска шляхта въ Галичинѣ дуже добре зрозумѣла школу, яку ей приносили могла народна просвѣта. И для того на каждомъ кроцѣ, де лишь могла, правдою и несправдою провадила она конскеквентну войну противъ народноу просвѣту. Съ заходамъ удалосъ знести въ Галичинѣ, обвлязуючій зрештою у войхъ австрійскыхъ провинціяхъ, примуеъ школьнѣи, а такъ якъ Буковина принадлежала до Галичины, то и ей постыгла ляха неодола оставати ще дальше въ темнотѣ. Поманувши то, що помылати до школы дѣти залежало отъ 1793 р. отъ воли родичѣвъ, латаньска конскотерія, до котрой належала тогды управа народными школами, ототрашувала ще больше отъ школы своею католичкою пропагандою. Черезъ то звелоса школы народній на Буковинѣ, а въ заложенихъ 32 школахъ лившлоса ледви половина. Дперва 1817 р. было ихъ зновъ 20.

(Конць буде.)

бору приняти не могу. Точка дуже мене дивуе, що Вар. Председатель манъ побла того ще сей закидъ противъ мене подносити. И представляю предѣлу комисіи выразно, що не есмь анѣ юристомъ, анѣ филозофомъ въ дѣлахъ финансовыхъ и банковыхъ, щоби сей мандатъ, а до того въ такъ важной твали пріймати. Справы Заведеня суть такъ помонатѣи, що були до недавна для самоу Дирекціи Заведеня несправныи (а не знаю, чи они й теперъ уже высправились); що для уладженя ихъ спроста-вудуемо фатового финансиста амъ въ заграничѣ, котрый довѣиъ часть потребуванъ пражковати, — а я, человекъ въ дѣлахъ банковыхъ и досвѣднѣи, манъ въ короткѣмъ чѣмъ розвизнутосъ въ нихъ, пѣнати вѣрныи стани Заведеня, додати, чи билансъ его есть правдывый чи може сингованый (якъ се минушыми роками було) и адати комисіи изъ всего докладну справу? И бы бувъ на Загалнымъ Соборѣ Заведеня простымъ фигурантомъ, и мусѣлъ-бымъ въ доброй вѣрѣ пріймати все, що бы менѣ тамъ предложено. И чи мѣгъ я се съ чыстою совѣстью учинити, а до того въ твали, коли Заведенне клонитъ до паденя и умѣщени тамъ вдовичій капіталъ есть таки на правду угроженый? Чи мѣгъ я таку страшину отбѣвчальнѣмъ брати на себе? Нѣ, сего не позволяла менѣ анѣ моя совѣсть, анѣ моя честь! Я предлагати тому въ комисіи, щоби поручила менѣ иншѣи пражѣ, а на Загалнымъ Соборѣ Заведеня выбрала когосъ бланше фатового. Я увѣренный, що инѣкто безсторонный не закине менѣ тутъ „недоброй волѣ“, а радше скаже, що моя поступокъ бувъ правымъ.

Найтѣжшій закидъ однакомъ, якій подноситъ противъ мене Вар. Председатель, есть той, що и дѣлаючи съ шумомъ и т. д. давъ поводъ до написаня артикула въ ч. 65 „Дѣла“, — инакше сказавши: испарувавъ редакцию „Дѣла“, до помѣщеня статьи, зганишюи поступокъ комисіи въ справѣ моего вношеня!“ — Противъ сего инсинуации, оскорбляющей мою честь, и протестую, и сожалѣю, що Вар. Председатель, не маючи до того инѣкого подставы анѣ доказу, по одній лишь безъосновной догадѣ мѣгъ такой закидъ прилюдно противъ мене подносити. Я на се дѣло не хочу вже уноситисъ, а скажу лишь только, що и поступаю ясно, высказую заведѣмъ свои переувѣдѣния отверто, а стоячи на дорожѣ законной, чыно се безъ вглядю, чи оно кому подобаетъ, чи нѣ, — не потребуе отже чытатисъ инѣкихъ закулисовыхъ дорогъ, або поступати якъ тѣ нашѣ тамелеоны, що съ каждымъ подувомъ вѣтру амѣняють свою барану, що мають инше на души а инше на явѣ. И въ справѣхъ вдовичаго фонда поступавъ я отверто. Може бути, що я, въ дѣлахъ финансовыхъ нефаховый, въ де чѣмъ и помилился, але заведѣмъ дѣлаю и по моему наиблѣйшому перекопанню и въ своемъ дѣланю не оглядаюся на инѣкого, хотай не одною справою робивъ собѣи порогѣвъ...

На томъ кончы. Не вхожду въ дальшѣи доказы и горкѣи ироніи, зверхней противъ мои особы, бо (можетъ бути) писанѣи они въ першѣмъ унесеню, а потому не хочу сего и такъ немилон справы ровволѣкати. Заявляю только (кому се знати треба), що обовявокъ члена комисіи фонда вдовича-сирѣтского я вложивъ въ руки Преевъ. Митрополита.

Александръ Стефановичъ,

гр. кат. катихитъ въ учт. семинаріяхъ у Львовѣ и бувшій членъ комисіи фонда вдовича сирѣтского

*) Вар. крыл. Блѣцкѣи зовсѣмъ тутъ похибуевоу и несправедливо обвинивъ о. Стефановича. Справа оя была загално звѣстна у Львовѣ, а мы доведялись о нѣй зовсѣмъ въ иншого боку. Ред. „Дѣла“.

Отъ Комитету вандрѣвни молодежи

одержали мы слѣдуючу допись:

При нагодѣ переѣзду черезъ Перемышль русокой академичной вандрѣвничой молодежи буде устроеный дню 20 янвня (1 л. севрня) 1886 р. декламационно-музыкальный вечеръ отъ танцами въ оаки „подъ Провидѣнемъ“, на котрый комитетъ розбславъ запрошеня. Половина чыстоу доходу назначена на дѣвоче воспитаніе въ Перемышля. Програмъ того вечера подано въ попереднѣмъ чыслѣ „Дѣла“.

По причинѣ дословно тутъ наведеного запрошеня, розбсланого мѣщанымъ, перемышкымъ Комитетомъ, помѣтивъ якійсь „Перемышлянинъ“ въ ч. „Слова“ слѣдуючу допись:

„Русинамъ въ Перемышль и окрестности розоалавъ якій то „комитетъ“ програму на музыкально-танцовальный вечеръ, имѣющій состоятисъ 1 л. ст. Августа въ Перемышль. На той програмѣ нѣтъ подписаннаго видѣйшшого лица изъ перемышльскихъ Русинѣвъ, а только слово „комитетъ.“ Я любопытствъ былъ узнати, кто такой устроиваетъ тотъ вечеръ и кто входить въ составъ комитета. И я узналъ, что то устроиваетъ якій то „мандручѣи народицѣи“ изъ Львова, а не инѣкочѣи оидности проонти русокихъ видѣйшнихъ лицъ въ Перемышль въ комитетъ, або въ „Дѣла“ и „Зеркалѣ“ ихъ, перемышльскыхъ Русинѣвъ, оклеветали, неправды о нихъ писали и тайными агентами доносли, котрыи въ Перемышль „Русины“, а котрыи „дѣичѣи“, такъ „мандрѣвнички“ поручили все дѣло двумъ практикантамъ при здѣшемъ оудѣ: гг. Кожоршору и Негробоцкому, и тѣ два господа составляютъ комитетъ. Но, что больше, они пошлили въ лицѣировъ, и вышечатали програму немножко на лучшемъ русокомъ языкѣ,

якъ они устроиваютъ въ „Дѣла“ и „Зеркалѣ“, а впрочемъ естествознаннѣи, щоби узнати окрестную нашу вѣстествознаннѣи, то „дипломатично“ поступати. Перемышлянинъ.“

Такъ и мы описали: „Благородно въ русоку мовѣмъ и старатисъ въ шкандити и вѣрнѣмъ рѣдъ розоччатиамъ вандрѣвни, старатисъ же вѣрнѣмъ, щоби она не удалосъ, въ праченыи оное вѣрнѣмъ розоччатиамъ несправныи протѣвъ оное, есть русо-народне, а не т. з. „теоретико-учено“.

Благородно ли то? суюо партіиу испорчену по оубѣмъ аки до тон стеникѣи, щоби вандрѣвнички подѣмъ еерѣи студентами старатисъ переувѣдѣти по рѣднѣмъ краю, тому, що она не быти въ той несправности такъ дуже замѣшлываючѣи, же писати о рѣчѣ, въ котрой зовсѣмъ не спроста-вудуемо фатового финансиста амъ въ заграничѣ, котрый довѣиъ часть потребуванъ пражковати, — а я, человекъ въ дѣлахъ банковыхъ и досвѣднѣи, манъ въ короткѣмъ чѣмъ розвизнутосъ въ нихъ, пѣнати вѣрныи стани Заведеня, додати, чи билансъ его есть правдывый чи може сингованый (якъ се минушыми роками було) и адати комисіи изъ всего докладну справу? И бы бувъ на Загалнымъ Соборѣ Заведеня простымъ фигурантомъ, и мусѣлъ-бымъ въ доброй вѣрѣ пріймати все, що бы менѣ тамъ предложено. И чи мѣгъ я се съ чыстою совѣстью учинити, а до того въ твали, коли Заведенне клонитъ до паденя и умѣщени тамъ вдовичій капіталъ есть таки на правду угроженый? Чи мѣгъ я таку страшину отбѣвчальнѣмъ брати на себе? Нѣ, сего не позволяла менѣ анѣ моя совѣсть, анѣ моя честь! Я предлагати тому въ комисіи, щоби поручила менѣ иншѣи пражѣ, а на Загалнымъ Соборѣ Заведеня выбрала когосъ бланше фатового. Я увѣренный, що инѣкто безсторонный не закине менѣ тутъ „недоброй волѣ“, а радше скаже, що моя поступокъ бувъ правымъ.

Бо коли-бы было „благородно“, то вѣстествознаннѣи, котрой тенденція испрѣмѣи амъ надало явни, закинуъ вѣзъ въ перѣ, щоби вѣстествознаннѣи о томъ, що „мандрѣвнички не удалосъ до наиблѣйшихъ лицъ въ Перемышль“, повиненъ былъ впередъ розвѣднатисъ, чи она справдѣи не вѣстествознаннѣи. Наколи не есть чыстоу перемышльскон Бесѣды“, повиненъ бувъ удалосъ „Русинамъ“ есть предѣлу избѣрнѣи осередокъ тудѣ, быти наиблѣйшихъ и менше новачныхъ Русинѣвъ, а такъ повиненъ бувъ симѣтатисъ о то. А быти-бы „Русокой Бесѣды“ и просилъ еи о покровительствѣ для переувѣжачоу молодежи. Былъ-бы доведяло, що 27 р. юнѣи 1866 р. „Русокой Бесѣды“ прислала до комитету вандрѣвничаго хвѣста, котрымъ подасмо дословно:

„До почтеннѣйшого Комитета Общества „Академическое Братство“ въ Львовѣ!

Зъ большимъ удовольствіемъ узнали мы отъ Вашего почтеннаго письма о пріймѣи такъ дѣржѣи Гостей въ нашѣ книжеснѣи городѣ, и уловѣтвора Вашему желанію представитисъ въ оставѣ завязатисъ имѣющаго здѣи комитету — лица, котрыи охотно подадутъ Вамъ свои услуги и не откажутъ своего оидѣвнѣи въ устроении декламационнаго вечера, а именно Гг. Патрѣвского, учителя народныхъ школъ; Сабароу, оконченнаго семинариста, Коржоса, Негробоцкаго и Навиньского, ц. к. аскултантовъ здѣшного окружнаго Суда, котрыхъ то Гг. изволѣи оубъ изъ Вашей оторони въ железнаи комитетѣи прогласити.

Отъ комитету общества „Русокой Бесѣды“ Др. Иосифъ Черлѣвчакевичъ, вѣстествознаннѣи датель; Ю. А. Добрѣвскій, секретарь.“

П. Перемышлянинъ бувъ бы скорѣйше отъ аажъ нынѣ доведялось, що сама „Русокой Бесѣды“ поручила намъ тыхъ Панѣвъ до комитету, быти доведялось, що завязавъ Комитетъ, котрой головою есть д-ръ Литвинскій, а въ тогды быти повиненъ, що мы лише владѣи можемъ быти Хв. Выдѣловн „Русокой Бесѣды“ за оубъ избѣрѣи, бо знаемо, що молодѣи люди суть отбѣвчальнѣишии и оособѣйшнѣишии до работъ, якыхъ выматѣи Комитетъ вечерковѣи, анѣжъ люди старѣи.

Вотыдатисъ просити о покровительствѣ „старшихъ“ мы не мали причинъ и потребы, боже инѣкому ничого злого мы не вичали. Мы вандрѣвничѣи подѣмъ еерѣи студентами — на партіи, не маемо инѣкихъ „дипломатичныхъ“ цѣлей, не веземо съ собою инѣкой проаганды, а вѣрнѣмъ по рѣднѣмъ краю, для розрѣвни и науки, веземо съ собою молодоу неосвѣдѣи, мужицкѣи декламационнѣи силы и нотатки до вѣстествознаннѣи, якъ живе, якъ говоритъ и якъ убирѣмъ нашу народъ. Хочете насъ по дорожѣи пріймати, вѣрнѣмъ нашу писюно, — владѣи будемо, а нѣ, — мы намъ сего за эле не возьмемъ, переѣдемъ инѣи вѣстествознаннѣи, и пойдѣмо дальше, подѣвнѣи на землю и на людей, и себе имъ покажеи.

Зъ другого боку и не можемо мати вѣстествознаннѣи дипломатичныхъ чи политичныхъ цѣлей, боже предѣлу не ѣдемо збурити рѣднѣи духа въ рѣднѣи землі, але его скрѣптити. И мы переувѣдѣи, що земляки тамошнѣи познать въ насъ оубѣи нашонъ батьковщину, люблячѣи протѣвчати рѣднѣи мову, овою роднѣиу та прадѣицѣи Любѣи до „своего рѣднѣи“ спонукала насъ на вандрѣвнѣи въ землю книжества Перемышльскон, тому заявляемо прилюдно, що не позволено съ собою оредѣтѣи дипломатичныхъ, не позволено съ собою новачковъ, въ родѣ новачка твоего „Перемышлянина“.

Отъ комитету вандрѣвничѣи.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНѢИ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(Подорожѣи архикн. Кароля Людвигъ до Дѣсѣи.) Вѣденскій часописъ принесли вѣстествознаннѣи, архикн. Кароль Людвигъ добавъ запрошеня до Петербурга и мае тудѣ незадолго выѣхати. Подорожи той привязують велике значенне политичне и кажутъ, що она доказуе наиблѣйше, что союзъ трицѣвсарскій подбѣтаетъ все, что неустойчивый и що маръ на певно заблѣвченнѣи. (Димисія ген. Дюлля) будѣи малъ здѣшнѣи, нѣйшѣи наглядки, якъ сего можна было и рѣдѣи

снодійватися. Ман. Тиса — як кажуть — до- бачує в той доказ неохоту для себе и мабути постанавив вже устунати. О криш в угор- ськомь министерстві зачинають тепер вже чини разь голосийше говорити.

(Въ министерстві просвѣты) мають зновъ настати зміны. Шесть секцій для справъ школъ середнихъ, гоєратъ Кришекъ, виѣхавъ на ур- льопъ, зъ которого — якъ кажуть — вже болше не верне, бо поде въ отставку а въ управі справъ школъ гимназійныхъ має настати ґрунтовна зміна.

Заграничній Держави.

Россія. Царь затвердивъ оми дїями по- вый законъ о членахъ родини пануючого дому въ Росію, котрий выговорила була комісія підъ проводомъ вел. кн. Володимира Александровича. Дося обовязувавъ членовъ царской родини за- конъ, выданий царемъ Павломъ 1797 р. Тесе- рьшій законъ не зміняє основнихъ постановъ наслідства, а заводить иншъ деякі зміны, отно- сящїе до членовъ царской родини. И такъ за- ведено теперъ пошри давній три титулы же и че- твєртый: князь и княгиня царского роду будуть мати титулъ „свѣтлостъ“. Титулъ „высоочество“ приоудуге лишъ членамъ родини до правнука царя зъ мужеской линіи, а въ родині кожного правнука переходять оей титулъ лишъ на чер- вороднихъ, старшихъ ошнѣв. Дальшй потомки правнуковъ царя будуть мати титулъ „свѣт- лостъ“. Ся члены при уродженю и коли дойдуть до повнолїтності не будуть вже одержувати ордерѣв. Законъ оей нормѣ такожъ выдатки на удержанье царской родини такъ: царица підчасъ панованя мужа буде побирати рѣчно 200.000 рублѣвъ замогъ дотерершнихъ 600.000; на дѣти царокъ въ часѣ вхъ неовнолїтності будо выдвати рѣчно по 33.000 руб. на кожде за- мѣсть 100.000 руб. Наслѣдникъ престолоа будо одержувати 100.000 руб. замѣсть 300.000, его жена 50.000 замѣсть 160.000. Вѣно великихъ князѣвъ має выдосити 100.000 замѣсть 300.000 руб. Сыны царя будуть по повнолїтності поби- рати 150.000 замѣсть 500.000, доньки отъ часу повнолїтності ажъ доки не отдадутъ по 50.000 руб. замѣсть 150.000 и т. д. Наколябъ царица хотѣла отаго прожити за границю, то будо побирати лишъ половину призначеной для неѣ въ краю оумы. Дальше дозволяея мужчинамъ зъ царской родини, вынявшя наслѣдника престолоа, побирати оъ особами иншого вѣроисовѣданя. Особѣ отъ титуломъ „свѣтлостъ“, неовнолїтній або доходящй до повнолїтності (до 21 р.) под- цадають подъ снмъ взглядомъ загалнымъ пра- вомъ. Въ справахъ маєтковыхъ заведено такожъ левий зміны и такъ установлено мабораты, до- бра дворцевъ, родовъ и набути. Першого рода добра, нападъ правнукамъ, хочъ будуть належати до найстаршого въ родѣ, не будуть его власно- стью, а будуть уважатися власностю цѣлои рѣднѣ.

Бельгія. Бельгіюка комісія для розолѣд- жєня положєня робѣтника не дала оѣотрашати поштуванємъ самыхъ робѣтняковъ и веде даль- ше овое дѣло. Треба признати, що и робѣтняки набравши теперъ трохи болше довѣри до комісії а стали до неѣ дружайше относитися та выка- зувать передъ нею овою жадаю. Въ многихъ олу- чєяхъ показалося, що дѣлѣтѣо фабриканты и пред- приємці були самѣ виваюват. Такъ розказувавъ и. пр. одинъ робѣтнякъ зъ ковальнѣ угля, що бѣтъ отъ десятого року жати працювавъ черезъ 55 лѣтъ въ ковальнѣ и плативъ безъ перервы 1 1/2% до касы на забезпечєнє на старѣсть. Въ груднѣ минувшого року сказано ему, що може ообѣ поѣти, а коли бѣтъ зажадавъ заомоги, ска- зано ему, що въ касѣ нема грошей. Правитель- ство старєше отже волими силами, чтобы теперъ коєму злому заридати, а министръ Бернартъ не чєкає вже дальшихъ розолѣдовъ, лишъ працює надъ рѣшєнимъ планами, котрѣ маюць поправити долю робѣтняковъ.

Греція. Реформы на поли цивильномъ и воєсковомъ въ Греції находятя теперъ въ по- вылїи розгарѣ. Новый законъ о выборахъ король вже санкціонувавъ и его оголошено. Теперъ ве- дєєя реформа арміи. Дося мала Греція 10 полковъ пѣхоты по 3 баталіоны, а теперъ хоче правитель- ство завеста 6 новыхъ полковъ, такъ що на олу- чѣ мобилізациа могла-бы Греція выставити 48.000 людей. Рѣвночасно буде такожъ побольше- на кавалерія и артилерія, такъ що цѣла армія буде могла станути до першого огню въ оналъ 80 до 90.000 людей. Сїѣ реформѣ стануть одна- кожь значай трудоности въ дорожѣ. Активна служ- ба въ Греції трєває одинъ рѣкъ, а отанъ войска въ часѣ мира выносятся 12.900 людей пѣхоты и 8.000 другого оружія. Наколя-бы перевєдено реформу, то треба-бы удержувати въ часѣ мира до 35.000 людей подъ оружіємъ, а то значило-бы 20-ту часть всего мужеского населєня або треба- бы поднєсти лѣта службѣ. До того причинаются же немало и клопаты финансовѣ. Однакожь рефор- ма хуонѣ бути перевєдена, бо Греція не може переболѣти того, що въ часѣ еллінопольской ре- волюціи не була добре зѣорганизована.

НОВИНКИ.

— Въ справѣ конфискации ч. 70 „Дѣла“ зъ д. 10. о. р. одержали мы зъ львовского ц. к. Суду кар- ного олдѣлѣе письмо: Cz. 12430. W Impony Jeho Welyczestwa Cesar! C. k. Sud krajewy dla spraw karnych в Lwowi rıznyy на підставѣ 88. 489 и 493 зак. о пост. карн. и §. 37 зак. прає., якого одержанье артыкулу умисзєногого в пшєрѣ 70. скарвору „Dilo“ зъ днѣя 10 лурпа

1886 pid parysom: „Stan wyimkowyj“. mistyt w sobi znamena wystupku z §. 300 zak. kar. i proto usprawiedlywna jest zariadzona czesoz o. k. Prokuratoriu derzawnu konfiskata toji ozasopysy. W ślǳstwiye toho riszenija wzboronene jest dalsze rozprostranjenie toho artykulu, a zabranuj naklad maje buty znyszczenyj. — Powody; Soderzaniem rowyższoho artykulu staraje sia autor pobudyty ozytajucyoch do nenawysty i pohordy protyw wlastej derzawnych, w czim sia mistiat znamena wystupku z §. 300 u. k. — Lwiw, dnia 16 lyp- nia 1886. — Pogliєs.

— Его Преосв. еп. Юліанъ Пелешъ намѣрєе обновити и украсити катедральну станиславѣвску церковь. До анкеты, котра має тымъ занятю, покликано Шанковского, Литвиновича, Лопушаньского и другихъ зъ свѣтской интеллигенціи. Крѣмъ того задумєе епископъ заснувати въ Станиславѣвску руоку дѣвоцу школу, епархіальне ошѣдѣе заведе- нєе и т. зв. малу семинарію. На тѣ цѣли выдвѣваюць вже добровѣлїи датки.

— Огонь въ Жидачевѣ значивъ д. 23 цѣле пер- едмѣстьє „Фѣльварки“. Згорѣло 50 гоооодаротвъ а 150 будынокѣв.

— Помѣчь для Стрыя. „Wiener Ztg.“ оголошила законъ зъ д. 5 л. о. м. въ справѣ удѣлюваня без- процентовыхъ позычокъ зъ фондѣв державныхъ для погорѣлцѣв мѣста Стрыя. §. 1. Правитель- ство має право удѣлѣти позычокъ до загалной оумы 400.000 зр. за ипотекѣо або за порукою мѣста. Зъ той оумы можна буде удѣлѣти оамѣй громадѣ мѣста Стрыя позычки на 50.000 зр. на кошта регуляциа того-жъ мѣста; рѣшта 350.000 зр. може бути роздѣлена мѣжъ поодинокой лиця титуломъ безипцентовой позычки. §. 2. Позычки тѣ треба звернути почавши отъ 1 оубня 1895 р. въ 10 рѣвнихъ рѣчныхъ ратахъ. Заекалѣ раты будуть стяганѣ черезъ екекуцію. §. 5. Всякі до- кументы правий, поданя, и т. д. въ справѣ ослѣ- нєня и обезпечєня позычки оуть вѣольнѣ отъ отємилѣя.

— Маршалокъ Зыбликевичъ, пробуваючій на купе- ляхъ въ Щавницѣ, заолабъ снми днѣями на заале- нєе легкихъ. Д-рѣ Штурмеръ зъ Варшавы за- побѣгъ небезпечности недуга.

— Грєческа колегія св. Атанасія въ Римѣ. Духов- ный инотитутъ въ Римѣ для выхованя клира грє- ческого оубраду, въ котрѣмъ выховуютья и Русы- ны, званый звычайно Атанасеумъ, перейшовъ подъ зарядѣ Конгрегациа оо. Змартвухвотанцѣв. Послѣдній ректоръ мрѣ Сатолиа, товаришъ шкѣольный Льва ХІІІ., розглянувшисъ въ дѣлахъ и важности Атанасеумъ для Воходу, порадивъ папѣ отдати его подъ зарядѣ Змартвухвотанцѣв. Наолѣдкомъ того завозвавъ папа генерального настоятеля Змартвухвотанцѣв, о. Семенєнка на авдїєнцію 28 л. червня, пытаючи кого призначитъ на ректора. Генералъ представяв о. Лехерта, дотерершнього маєстра новикѣв, а на вице-ректора о. Кобжньского зъ Болгаріи. Для 9 лїшня моно. Кретони, секретарь пропаганды, вручивъ генералови пацєку грамоту, на подѣтавѣ котрой оо. Змартвухвотанцѣ обѣмъвъ зарядѣ той коле- гіи вже отъ д. 5 сєрєня о. р.

— 500 зр. надгороды вызначило министерство справъ внутрѣшнихъ на внесєнєе вышєго крає- ового Суду у Львовѣ для того, хто вылѣдитъ або наведе на олдѣдъ вивовника крадежи оудо- выхъ депозитѣв въ Кутахъ. Якъ-разъ въ оамѣ часть, коли 3 мѣоцѣй проминуло!

— Загалный Зборъ польского Педагогичного това- рїства отбулоя оєго року у Львовѣ въ днѣ 19, 20 и 21 о. м. На зборахъ ухвалєно мѣжъ ин- шимъ резолюціи: 1) знєсти курсѣ приготавлию- чій въ учит. семинаріяхъ, а завеста натомѣсть ІV. рѣкъ семинаріи; 2) принімати до учит. се- минаріи лишє учєняковъ зъ укѣнченою ІV. класою гимн. чи реалыю, або школою выдѣловою; 3) подвысѣнати плату учытелѣв зъ 300 на 500 зр.; 4) знєнати лѣта ослужбѣ зъ 40 на 30 лѣтъ; 5) признати квинкєвєнїя въ высѣтѣ 10% платы, — и поручити Выдѣлову товариства отаратноє о вве- денєе тыхъ внесєнѣ въ жытє. Раджено такожъ надѣ заложєнємъ двоухъ выдѣловыхъ шкѣоль зъ характеромъ промысловымъ и надѣ закладанємъ бурѣв для дѣтѣй учытелѣв. Головою товариства выбрано на слѣдуючій рѣкъ зновъ проф. Ж. Сав- чаньского. На другій рѣкъ зѣздъ отбудєся въ Станиславѣвѣ.

— „Вѣстникъ станиславѣвской епархіи“ ч. 1 появи- лося днѣ 15 лїшня. Зъ передмовы видко, що вѣст- никъ будєе выходити 2—3 разы въ мѣоцѣя поола потребности, а будєе помѣщати посланія и курєнды еп. Ординаріату и вѣоти зъ епархіи. Черезъ то розсылка курєндѣ отнаєє. Предлата выносятся лишє 2 зр. рѣчно.

— Зъ Стрыя пишуть намѣ, що вѣотѣ подана въ львовскихъ польскихъ часописнѣхъ, будѣто-бы поважана фєрма па. Лєхнцкогѣ и Коостеркевича въ Стрыю оголошила крєду, а котра то вѣотѣ буда въ овоѣмъ часѣ повтѣрена и въ „Дѣлѣ“, естѣ зовѣсь неправдыкомъ. Сѣ велакѣо прїят- нєстєю констатуює сѣѣ фактѣ, бо фєрма па. Лєхнцкогѣ и Коостеркевича гѣшїотѣ и мѣжъ Ру- синами Стрыюского округа велакѣо симпатїєю.

— На итальяноу ваканцію изъ львовскихъ шкѣоль на- родныхъ сѣ выкладовымъ языкомъ русскимъ розѣха- лєсь слѣдуючій учєники и учєницѣ: До Воч. о. Дрималика, пар. Волощи, Олена Іоупко, уч. ІІІ кл.; до о. Оуєфрїя Курбєса, прїх. въ Куостнѣ, кот- рый прїолавѣ грошѣ на подорожѣ для 4 кооль- нѣотѣв, отѣвѣхали въ его дѣмѣ подѣ проводомъ бувшого на Зѣбраню педагогичнѣмъ учытєля п. Іосєфа Малєга, учытєля зъ Боратына, учєники: Людвїкъ Король, Іоанъ Дяковъ, Євєнїй Кашу- биньскій, воѣ уч. ІV кл., и Іосєфъ Слєцкїй уч. ІІ кл.; а подѣ ошкѣю п. Дамїтрїя Пуканова, учытєля зъ Косова, выѣхало 6 дѣтѣй, именю: до п. Теодора Голянока, учытєля въ Ляоку коло

Коршева, Ігнатїй Кисѣль уч. ІІ кл.; до о. Цур- ковокого, пар. въ Лючи и п. К. Генїка, учытєля въ Березовѣ: Олена и Іосєфъ Коосовы, Антонї- на Галащачъ и Іосєфъ Сооснїцкїй; а до о. А. Сѣ- рєцкогѣ, пар. въ Красѣвѣ, Володямїрѣ Куби- цкїй, уч. ІV кл. Выдѣлѣ „Шкѣольноу помѣчь“ по- ручає чєловѣколюбивымъ Воч. Отцамъ и учытє- лямъ шкѣольноу молодѣжъ ласкавоѣ ошѣдѣ. — Отъ Выдѣлу тов. „Шкѣольна Помѣчь“: Америкїй По- ливскїй, голова; Мил. Гандуровичъ, секретарь.

— Испытѣ зрѣлости въ мужеской учытєльскѣй семи- наріи у Львовѣ вложили Русыны: оѣ отъзначєнємъ: Кароль Вѣѣкєвичъ и Александрѣ Лопушаньскїй. Сѣ добрымъ успѣхомъ: Іоанколы Братать, Іванъ Вертїяпорохъ, Іванъ Верхола, Іванъ Вышєн- скїй, Іоанколы Домбровскїй, Іосєфъ Думичъ, Ан- дрей Кметнїкъ, Александрѣ Комарнїцкїй, Воло- дямїрѣ Лопушаньскїй, Теодорѣ Михащєо, Анто- нїй Мрочковскїй, Юліанъ Оняшкєвичъ, Іосєфъ Павлїнскїй, Дїонїсїй Пырчъ, Данило Сало, Во- лодямїрѣ Фїнїкъ, Василь Чума, Іванъ Яцукъ, Лука Дявѣвъ, Францшакѣ Крабнїкъ, Іосєфъ Чучкєвичъ и Грїгорїй Сполнтакєвичъ.

— Проф. Ягнчъ прїѣхавъ уже до Вѣднѣ, чтобы объятї катедрѣ славянської филологїи по проф. Миклоасчу. Нѣмецкїй дневникъ, котрѣ о тѣмъ доносатѣ, додають заравомъ, що сѣѣ учєный мужъ естѣ гадки, що чєска Краєдєворєка руко- писѣ естѣ фальсификатомъ.

— Холеѣра проявляея уже и въ Люблїнѣ.

— Пеніонїйный инотитутъ для адвокатѣв. Министеръ правосудїя отповѣвъ палатѣ адвокатѣв зъ низ- шои Австрїи, что въ заосѣдѣ не протївїтєя ихъ домаганю, чтобы кары грошевь, наклады на са- мыхъ адвокатѣв, вшлї на пеніонїйный фондъ для адвокатѣв, и что будєе отаратєся въ тѣмъ дуѣѣ змінїтї дотычнїй статутѣ дїоциплярнїй, оскѣро лишє такїй инотитутъ дѣлѣтѣо завяжєєя.

— Дрѣбнї вѣстї. Громадѣ Мѣотки, пов. львѣв- ского, дарувалъ дѣсаръ на будѣву школы 100 зр. — Публїчнїй испытѣ въ Дроговыжѣкомъ закладѣ отбудєся д. 31 л. о. м. о год. 2 по- луднїи.

Вѣсти зъ Аепархіи Львовской.

На конкурсъ розписана ухвалою зъ днѣ 14 лїшня до ч. 4468 капєлїи Ме ж и р ѣ ч е дек. роздѣлѣского. Рєчїнєць назначєный до днѣ 9 вє- сєрєня 1886 р.

Каноничну инотитутію на Хлѣбчанѣ о- державъ о. Євєнїй Кисѣевокїй.

Вєдєнїй въ душпасытєрѣй посады оо.: О. Лєпкїй яко завѣдатель, а Іоанъ Фалїшовскїй яко соотруднїкъ при парохїи св. Параскєвїи у Львовѣ.

Отпущєку одержали оо.: Володямїрѣ Ми- китка, пар. въ Купчїнцяхъ, на 6 недѣль, заступ- нїкомъ его въ душпасытєрѣвѣ назначєно о. Іосє- фа Ватошаньского зъ Дєнїсова; І. Івановчъ, завѣд. Драганѣвкѣ, на 6 недѣль, заступнїкомъ о. Іоанъ Дудыньскїй зъ Ходачкова; Адальбєртъ Глїньскїй, пар. въ Миклашовѣ на 6 недѣль, за- ступнїкомъ Давїдѣ Крука зъ Пѣдборєцѣ; о. Лука Вобровчъ, вїкарїй архїкат. церкви у Льво- вѣ на 6 недѣль.

Додатокъ особистїй удѣлїло намѣотнїцтво о. Іоану Лазарєвичу, пароху въ Ярѣвчїяхъ въ оумѣ 100 зр. до кѣнцѣ 1887 р.

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— „Поєзїѣ“ Володямїра І. Масляча томъ І. выш- шовъ въ Краковѣ въ друкарнїи В. Корнєцкогѣ,

въ оубѣмѣ 148 сторїцъ прєгарного чистого друку, правопїсєю фонетичноу („Правды“). Цѣна 1 зр. — „Зєрїала“ ч. ІІ и І2 появилися вчєра въ оубѣ- смѣ двоухъ аркушѣв и отъзначєются добротєю и богатѣствомъ найдѣвнѣйшого матерїалу и зна- менатю Ілюстраціє.

— „Ирїала и Мєтодїѣ“, иллюстрованого пошєма мїсѣлчного для народу, выдваного о. К. Сєлєцкїмъ въ Ярославїи, вышїло чїсло 6. за мѣоцѣ чер- вєцѣ, и мѣотїтѣ въ оѣбѣ ошѣ гарнїхъ отѣтѣв, маючихъ на цѣли моральнѣ и матерїальнѣ по- двїгнєнєе народу.

Переписка Редакци и Администраци.

Вл. В. М. въ Гр. Пш. Ом. Партакци и Нат. Вахлїннѣ выѣхали на морскїй купєлѣ до Одєссы. Театрѣ нашъ теперъ въ Терєбовлѣ. За ласкаву памѣть дякуємо. Все будєе, якъ бажаєтє!

Оголошенєе.

На рѣкъ шкѣольный 1886/7 прїянтѣмъ будєе до Руской Бурѣы въ Тернопола 18 учєнїковъ зъ низшоѣ гимназїи. Першєнѣство маюць тѣ, що вже въ тѣѣ Бурѣѣ булї. Убѣгатєлѣ повнїйнѣ вєстїи овоѣ поданя, подїоноанї отцємъ або ошкѣнуємъ найдальше до 10 л. сєрєня 1886 р. до Выдѣлу Бурѣы на руки прєдѣтєля аєв. д-ра Вох. Лу- чакѣовского въ Тернополи и прєдложитї: 1) Свѣ- доцтво зъ поолѣдного курсѣ шкѣольноу. 2) Свѣ- доцтво убожєства. 3) Заявлєнє роднїчѣв або о- шкѣнуа, яку квѣту мѣоцѣно доплачувати будуть. 4) Прїмѣтку, чи и въ котрѣѣ Бурѣѣ убѣгатєлѣ вже булѣ.

Отъ Выдѣлу Руской Бурѣы въ Тернополи, 10 лїшня 1886.

Д-рѣ В. Лучакѣовскїй.

НАДОСЛАНО.

Звертаємо увагу на оголошенєе Л. Чиньского въ Ярославїи о его знаомѣтѣмъ „Мѣдѣвнїку глїсїнїчнѣмъ“, пошѣмъ средствѣ уоувачѣмъ велїкї хорѣбы и недуги ор- ганѣв травлєнїя. Вырѣбъ сѣѣ можемо кождѣму найсоѣвѣт- лїйше поручити и треба бажати, чтобы знаходїєся въ кождѣмъ дѣмѣ.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

поручає 1563 176—?

препараты зъ гумѣы и вырѣбы кавчуковѣй для потѣбъ хїрургичєсѣхъ и иншїхъ подѣбнїхъ.

Ц. к. уприв. галиц. акціоннїй

БАНКЪ ГАЛОТЄ ЧНЫЙ

(31—7) купує и продає 1679

вєсїкѣ вартѣстнѣй папєры и монєты

пѣ курсѣ дневнѣмъ.

Поручєня зъ провинци выконує от- воротноу почтоноу безъ провїзїи.

ОПОВѢЩЄНЄ.

Понєжє знаю, що Высокоповажанї отцѣ духовнїй уряджуютъ при церкѣвахъ хоры, прѣто поручаю мою ФАБРИКУ ГАРМОНИМЪ (або ФИСГАРМОНИМЪ) ДО УЧЄНЯ СПѢВУ.

Высокоповажанїй п. прѣв. Н. Вахлїннѣ купїєвъ до руской гимназїи у Львовѣ инструмєнтъ моего вырѣбу и мо- жєє дати Высокоповажанымъ Отцямъ Духовнымъ о тѣмъ дужє пожитѣчнѣмъ инструмєнтѣ найлїпшу инѣормацию. Цѣна тѣхъ инструмєнтѣв отъ 70 зр. а. в. и вышєе! Даєе такожъ на раты.

1661 111—? Сѣ поважанємѣ

ІОАНЪ СЛИВНЬСКІЙ,

власнїтєлѣ первоѣ въ Галичнѣѣ фабрїкѣ органѣв и гар- монїюмъ у Львовѣ, ул. Хорущина ч. 9.

Зброю ловецку

выпрѣбовану, одїнокѣу нагороджєну медалємъ державнымъ и дипломѣмъ почетнѣмъ, поручає

А. В. Мольнарѣ (давнѣйше І. Висьновєцкїй)

рушнїкарѣ у Львовѣ, готєлѣ Жоржа.

Лїнкастрѣвкѣ въ цѣвѣ отъ 25 зр. до 200 зр.

Пїстѣолѣ до метѣ отъ 25 зр. до 100 зр.

Штѣцѣ экспрєссѣ отъ 30 зр. до 200 зр.

Трїлюфкѣ отъ 100 зр. до 200 зр.

Направу выконую отворѣтноу почтоноу. Перєрєбляю Лѣсѣ- шѣвкѣ на Лїнкастєркѣ отъ 12 зр. до 20 зр.

Наѣѣ всїякихъ системѣв по цѣнахъ фабрїчнїхъ. 7—26

Прїянуу загално найлучшу Мєсу до запускєнїя пѣдлогѣ

поручають

Гибнерѣ и Ганкє

у Львовѣ. 1681 83—0

Перєрєдуючїмъ дєсно отповѣднѣмъ работѣ.

УМРАТѢ и Слѣлка.

Фабрїка рѣльнїч. машинѣ.

1685 Прага-Бубна 6—?

доставляє по дешєвѣхъ цѣнахъ:

знаменнїтѣ и выпрѣбованї молѣтѣлки ручнѣ кератѣв и парѣв, всякого рода кераты, дальше лѣокомобїлѣ о оналъ 3 до 8 ко- нєѣ, коннѣ гравлѣ и перевєртнїкѣ до сѣна, якъ такожъ волкѣ иншї рѣль. машинѣ, выготѣвлє- нїй знаменнѣо и оолїдно. Іллюстрѣ- ваннѣ каталѣгнѣ дарѣмъ и фєанко. Головнїй окладѣ для Галичннѣ Львѣвѣ, ул. Городецкѣ ч. 61.

